

hujskarija, lahko ste pónosni. Naprednjaki dovolj veste! Zakaj peša vera? Kam plovete farji in vaši podrepniki?

Spodnještajerske novice.

Star veteranec umrl. Umrl je 19. t. m. v Pristovi pri Ljutomeru 97 letni veteranec Jakob Skerlec. Umrl slúžil je pod cesarjem Francem, prednikom sedanjega presvitlepa cesarja. Lahka mu zemljica bodi.

Slovenska Bistrica. Zmaga naprednjakov. Pri dopolnilni volitvi 20. t. m. za okrajni zastop v Slov. Bistrici izvoljeni so sledeči napredni možje: Pavel Safošnik, občinski predstojnik v Novivesi doljni, Anton Juhart, veleposestnik v Oglenšaku in c. kr. notar Dr. Wiesthaler.

Ptujska gora. Pri volitvi občinskega odbora dobili so polovico glasov naprednjaki, polovico nasprotniki. Le naprej naprednjaki, zedinjena moč naj vas privede do popolne zmage. Župnik Tertinek dobil je en glas in tega si je — sam dal. Joj, joj. Tudi nekaj mastnih mu je baje nek volilec povedal.

Našim kmetovalcem. Po mestah je sedaj perutnina tako draga, da je joj, a kmetje vendar navadnim kupovalcem, kateri po vesi hodijo, zelo po ceni prodajajo. Dobiček imajo le ti handlarji (kupovalci). Prinesite raje perutnino v mesta in vaš bo dobiček.

Celje. — Narodni obrtniki. „Domovina“ kaj močno hvali „narodne obrtnike“ v Celju, vsem privržencem jih priporoča jim samim pa najboljše trgovanje in bogastvo je baje neizogibljivo za „narodne obrtnike. Pa joj! Eden za drugim jo popiha, ne samo z prazno mošnjo, ampak zapusti še mnogo dolgov, katere bodo gotovo ti morali poravnati, ki so jih v Celje klicali. Narodni klepar (špenglar) Gregar in narodni malar Sikošek sta zapustila Celje, rotivši se, da ne bosta nikdar več prvakom na limanice šla. Sedaj si baje iščeta pri Nemcih kruha. Pred kratkim nastanil pa se je celo narodni mesar. Kako izvrsten mojster je ta mož, kaže, da mu je 19. t. m. ko je eno kravo zaklal in ji trebuh razparal eno tele nasproti skočilo. Častitamo prvakom k temu mesu! Tako dobro je baje bilo, da so do zadnjega koščeka vse pojedli. Dober tek! „Domovina“ je pisala, da narodni mesar samo mlade vole kolje. Bržkone je tisto tele potem iz trebuha mladega vola skočilo.

Novigrad pri Celju. Veselica čitalnice. 27. avg. t. l. imela je čitalnica v Novem-Gradu veselico pod komando znanega dobrnskega kaplančka. V krčmo, kjer je bila veselica, prišla sta tudi Bernard Cerkovnik in Ferdinand Skoflek. Mirno vsela sta si k mizi a drugi fantje pod vodstvom kaplana začeli so ju napadati in psovati, ker sta naprednjaka. Kaplan je baje rekel: „bralno društvo skupaj, nemčurski fantje vun.“ Cerkovnik, ki je malo preveč že v glažek pogledal, postal je čez to tako razburjen, da je prijel kupico in jo na tla vrgel. Nazadnje so ga pa vun vrgli. Zunaj začel pa je tako razsajati, da sta ga občinski predstojnik in občinski sluga aretirala. Pri

tem pa se je tako zoperstavljal, da sta ga zaprla. Radi tega moral se je pred sodnijo zagovarjati. Izgovarja se, da je bil pijan in je od kaplanov besed fantov v tako jezo prišel, da ni vedel, kaj storil. Sodnija ga je obsodila na 3 mesečno ječo. — To ni prvi slučaj, da je dobrnski kaplan nemir naredil, že večkrat prišlo je po kaplane hujskanju do pretepov med fanti. Pa tudi se čuditi, če so fanti taki, če jih celo kaplan komaj dira. On bržkone misli, da je njegova prva naloga, da uči fante v čitalnici dobro piti in dobro se opati. Pred kratkim šel je po noči z fanti skoraj in neprestano so kričali: „zemlja je naša, naj vse vse dobrnsko nemčure.“ Dobro bi bilo če bi bili šeni knezoškof si tega kaplančka enkrat na besedij izposodili: — Zakaj peša vera.

Letošnja trgatev se začne. Množina in kakovost je zelo dobra. Kupci kupujte od kmetov potlej vina, ne od vinskih trgovcev.

Leskovec. Poslopja in premičnine umrlega zuma v Leskovcu kupil je g. Maks Strasschiller. Ptuja za 11.000 K. Tako je tedaj zadnji spomin konzum zginil.

Murski sokol v Ormožu. Ta presneti izlet žalosten akt navdušenosti hujskačev, lenuhov, ki le sovražijo svojega bližnjega, ker je drugega mislil in drugi jezik govori. Za take podle duše in za tak fakinažo je bil naš višji komisar še predober. Sokole bodemo še naše bralce vedno bolj svarili take oslarije, ki ni za kmeta in rokodelca, nego ogibljejo. Podle duše pišejo: 5000 ljudstva je prebivalstvo Ormož. Poskusite enkrat narediti na Ptuj izlet, boste videli, kje je Bog doma in kako vroča Ptujška tla. Servus Břesina.

Sv. Andraž v Sl. Gor. (Veteranska društva v Slov. Gor.) „Domovina“ je polna jeze nad tončani, ker ima tamkaj veteransko društvo nemški komando. Seveda to je povsod, kjer so v drugih nekdanji vojaki, ne pa kakor v takozvanih narodnih društvih, kjer se vsak sprejme in sme pernat k nositi, samo hujskač mora biti. Navdušen pravi vojak tudi ne bo v takem društvu, kjer je slovenska komanda, on je navajen na svojo vojaško komando in če to sliši, spomni se spet na nekdanjo vojaško Poglejmo si pa veterance v nekaterih krajih. „Vse dom, vse za cesarja“, kriče pri vsaki priliki, kar mislil bi to so junaki kakor levi. Je pa seja in tu kak klerikalček ali kak prvak, slovensko komando moramo imeti, noben se ne upa protistavljati. Društvo je v Središču in Sv. Tomažu, kjer se nekdanji vojaki, ki so si križec na bojišču zaslužili, upajo besedice ziniti, čeravno radi bi imeli nemški komando, a bojijo se pri Sv. Tomažu župnika in poštarija Škerleca in v Središču pa Jureka, in boka peka. Tako pa pri paradah žalostno stari vojakje rakajo, pogrešajo čvrsto vojaško povelje. Nekaj star veteranec je rekel, da se mu zdi, da je šolar, ki v šoli se baje eksercirajo dečki slovensko. Sram nad takimi, ki se kaj radi bahajo, da so „krigje take

ga koma zagovarjati nekaj drugega. Vi Andraževci pa, premislite, planovih veteransko društvo ni politično društvo in tedaj z edel, kaj jo ničesar nima opraviti. Nemško komando zah- mesečne in ne dajte se od znanega kričača, saj ga po- kaplanče zapeljati, ki je na neki primiciji rekel: „Zemlja kaplanoveri odpre in naj požre vse Nemce in Nemčurje.“ tudi se kaj se odpre in naj požre vse politične hujskače, lan komar ne vejo, kaj vse naj organizirajo za politični rva nalog. Pred leti nikdo si ne bi predstavljal stare vo- o se preti slovensko komando, pa politiki se mora ti skoz vmenju napihnenih in na možganih slabih prva- naj požre se podvrči. Poglejte si Antončane! Tamkaj je bi prezo veteransko društvo. Kdo pa ga je ustanovil ali na nek- ovitev pospeševal ter vse uredil? Nek domo- ki stotnik (hauptmann). Seveda, kaj hujskači in in kakovo ni kšeftsleite, ki samo tedaj nemški znajo, če v potrebi kšeft napraviti in ki so pri kšeftu neutral pravi središki pek, ustanovijo, ne more tako arlega ko kakor kaj strokovnjak uredi. „Pozor, na levo s chill stopaj!“, ne doni to tako milo, da se staremu spomin rju“ kar srce topi. Tako komandiral je ja oče ky; z to komando pregnal je Italijane. Toraj izlet je lci v Sv. Andražu, vi veste, kaj imate za sto- hov, kat V vaši sredi vlada „hauptnarodnjak“, kateru ga mišlen- nija trn v peti. Ta pa ne bi bil učitelj, če in za tal- znal nemški. V lice mu recite, pusti ti z tvojo ober. Čr in hujskarijo veteransko društvo pri miru in svarili mirno še kratek čas, da ti bo višja šolska oblast lca, naj vročo krv ohladila. Poglejmo si pa nadalje, kake a je prišti boste imeli pred „narodnimi“ veteranskimi lce mes. C. in kr. veteransko društvo mora imeti aj izlet, o komando in sme tudi imeti bandero z orlom. vroča bo- na društva nimajo ali pa imajo bandera, na je le podoba svetnika in nimajo titulature c. društ- Vsa veteranska društva z nemškim komandom e nad A pod takozvani „Reichsbund“ v širjem oziru, vo nemš pa pod veteransko društvo v mestu dotič- v društr. glavarstva. Vsako veteransko društvo ima a narodno, iz ktere izplačuje za pogreb družbenika in nat klob je bolan, dobi vsak dan nekaj. Če pa je tako pravi st- bolan, da mu ne more društvena kasa dalje slovensk- dajati, dobi jo nadalje od štajerske deželne komand- steierm. Landesverband), h kateri spadajo vsa o vojaštr- društva Štajerskega. „Narodna“ politična društva h. „Vse listo za se, nimajo nikakega pripomočka od iki, človezveze in tudi ne od „Reichsbunda.“ V Ptuju eja in re- tudi takozvano „narodno“ bojno društvo. K koman- hko pristopijo že mladeniči z 18 leti, ker jati. Taj da se zgajajo možje pri bojnem društvu za r se ne- jsko (Landsturm). Pa kako, z paradami, saj slušili, ne eksercirajo? Pri drugem društvu, pri „nad- li nemš Albrecht veteranskem društvu“ so družbeniki nika Cai vojaki in samo taki se sprejmejo. Vsak , in belega mesec 80 v; če umrje, dobi vdova za po- vojaki k K, je pa družbenik bolan, dobi na dan 1 K. Nek t- tati nekdanji vojaki, upirajte se na vse na- olar, kajoti „figa društvo“, bodite pravi veteranci. Sramo zahtevajte vojaško nemško komando, kjer „krigarji- nasto slovensko, volite v odbor in za načel- e može, ki vam bodo pravilno društvo ure-

dili. Ne pustite, da bojo voditelji vas v društvo z politiko silili. V veteranskem društvu ne sme narod- nost vladati, kakor v vojaštvu, naj bo tudi vsako vete- ransko društvo mednarodno (international). Na Ptujski gori in pri Sv. Antonu v Slov. Gor. so gotovo tudi Slovenci, zavedni Slovenci, in vendar imajo nemško komando in so tudi ponosni, da so pravi veteranci, ne pa politični hujskači z lepo suknjo in pernatim klobukom, nočejo maškerade pervakom delati. V Ptujski gori hvalili so sam župnik z prižnice društvo, da je mir odkar se je ustanovilo to društvo, poli- tična hujskarija je jenjala, pravi veteranec nikdar ni kričač in hujskač. Toraj na noge, zavedni veteranci, ovržite vam prisiljeno slovensko komando, društva pa, ki se še hočete ustanoviti, kar od začetka zah- tevajate nemško komando. Sv. Andraž v Slov. Gor., ravnaj pametno, ne slušaj neumnega „svarila“ (?) hujskačev.

Ptujske nemške šole in nemške šole na Spod- njem Štajerskem. Klerikalci in prvaški tepci niso mogli dovolj ljudstvo hujskati, naj se ogiblejo nemške ptujske gimnazije, naj se posebno ogiblejo priprav- nice, niso mogli dovolj svariti pred pošiljanjem otrok v nemške šole. Pa glej! Ljudstvo se za ta svarila, ljudstvo se za to hujskarijo ni zmenilo. Ptujška pri- pravnica šteje 30 učencev že prvo leto in večinoma so k mečk i sini iz naših krajih. V prvi razred vpi- salo se je 41 učencev. Vobče je obisk gimnazije to leto najboljši, odkar se je gimnazija razširila. Pa ne samo gimnazija in pripravnica, tudi ljudske nemške šole v Ptuj, v Ormožu, Ljutomerju, Sevnici, Voj- niku so polne kmečkih slovenskih otrok. V Sevnici oglasilo se je toliko otrok, da jih niso več sprejeli. Ljutomerško trirazredno nemško šolo razširiti morali so v štirirazrednico. Povsod ljudstvo začne zapuščati bahate širokoustneže, klerikalce in pervake, in oklepa se naprednjakov. Sprevidelo je važnost in potrebo nemškega jezika.

Nalezljive bolezni v savinski dolini. Iz Gomils- kega se poroča, da je nekdo zbolel na kolera nostras in tudi v drugih krajih jih je nekaj na tifusu zbolelo.

Z nožem. V Žičah sprla sta se brata Skale radi neke dedščine. V jezi napadel je mlajši brat Ludovik starejega Janeza z nožem ter mu prerezal vrat. Težko ranjenega Janeza pripeljali so v mariborsko bolnišnico.

V pijanosti ustrelil je v Radgoni neki ogrski financ na štajersko-ogrski meji gostilničarja Franca Vujeca. Financ bil je pijan in začel prepir s krč- marjem ter ga z puško ustrelil. Krčmarja zadela je krogla na levi strani v prsa ter je bil takoj mrtev. Kaj vse se ne zgodi v pijanosti.

Hlapec gospodarju z koso glavo odrezal. Blizu Gomilce na Štajerskem sprla sta se na travniku po- sestnik Jože Škof in njegov hlapec Adam. Hlapec je zamahnil z koso po Škofu in svojemu gospodarju popolnoma glavo odrezal. Adam se je sam javil sodnji.

Vojniška nemška šola. Nemško šolo v Vojniku razširili so v trirazrednico in tako dolgotrajni želji in potrebi ustregli. To pičilo pa je prvaške in kleri-

kalske nasprotnike in začnejo sedaj posamezne osebe na najgrši način blatiti. Sedaj imajo v delu ali bolj rečeno „Domovina“ napada znanega, pridnega kmetovalca R . . . v Lukčnem. Gospod R . . ., mi vam čestitamo, kajti koga znano smrdljivo lažnjivo budalo „Domovina“ blati, ta je gotovo pošten, značajan mož. Samo take napada list, o katerem Slovenci sami le z besedami zaničevanja govorijo. In zakaj udriha to budalaso glasilo, ta farški petolizec tako po R . . . Zato, ker g. R . . . ni tako neumen, da bi svoje otroke izročil farjem, ker je sam izjavil, da od črne strani nič dobrega ne pride. Poskusil je enkrat in poslal svoje otroke v prvaško šolo, pa uspehi otrok bili so tako slabi, da je bilo joj. Vendar pa ne smemo misliti, da je krivda na otrocih. Kajti ko jih je dal v vojniško nemško šolo, imel je veselje, kako dobro so se učili in koliko se tudi naučili. Sedaj obiskujete 2 meščansko šolo v Gracu in vedno dobivata naznanila z odliko. In ker se hujskači v črnih suk-njah boje, da bi tudi drugi zavedni kmetovalci R . . . posnemali, zato ga blatijo v umazanem lističu. A to, kakor mi R . . . poznamo, ga ne bo motilo, ampak celo ga veselilo. Slabo mora za glasilo in prvaštvo stati, če nimajo drugih razlogov, kakor da blatijo in šinfajo. Veste pa tudi vi prvaški hujskači, zakaj pa kmet pošilja svojega otroka v nemško šolo? Nemški jezik mu hoče podariti, on ve, da je potrebno, da človek nemški zna. Dandanes kmet ne more otrokom bogastva zapustiti, zato pa skrbi, da pridobi sin nekaj, kaj mu bogastvo v polni meri nadomešča, to je znanje in v prvi vrsti znanje nemškega jezika, in kdo ta jezik ve, temu je odprt cel svet, naj gre kamur hoče, povsod se razumi nemški jezik. Pa tudi doma, kolikrat potrebujemo nemški jezik. Pride pa sin k vojakom, potem ne zna dovolj prehvaliti, da se je naučil nemškega jezika. Kako lahko avanzira in enkrat še mu prinese lepo službo kot uradnik. In to se ima zahvaliti nemškemu jeziku, če tega ne bi znal, vsa 3 leta bil bi ostal prostak. Pa ne samo pri vojaki, povsod se potrebuje nemški jezik, niti hišni hlapec ne more v mestu biti, kdor ne zna nemški. Samo kmet naj bi ostal brez nemškega jezika? Pa glej, pervaki pošiljajo pa sami svoje otroke v nemške šole. Dr. Sernec je gotovo čist pristen prvak in pošilja svoje otroke namesto v belo Ljubljano v nemški Gradec, in vendar vedno kriči „proč od Gradca.“ Zapomnite si, kmetje, kak namen ima vsa hujskarija proti nemški šoli. Vam ne privoščijo nemščine, v temi vas hočejo imeti, pervaki vas hočejo spet tako daleč privesti, da se daste mirno od prvaških dohtarjev striči. Če pa pošiljate otroke v nemško šolo, vejo, da bo potem druga. Zato se temu protistavljajo na vse čine, kšeft in profit jim hoče uiti, za narod jim je tako figa. In vi kmetje pa se ne brigajte za te kričache, pokažite se svobodne može in pošiljate otroke v nemško šolo, kot najboljšo darilo za življenje priskrbite njim znanje nemškega jezika.

Vojnik. (Nemški učitelj veronauka.) Nemški učitelj veronauka je in Ivan Hribar se piše.

To ime nima dobrega glasa, kajti Hribarji so znani sovražniki Nemcev in naprednjakov. In temu človeku ki ne pozna brzdanja, ki udriha po šolski mladini temu izročena je naša mladina! Siromačeci! Pa kaj škoduje temu „dušnemu pastirju“, če tudi pretepa kakega šolarja? Malo svarilo dobi, med tem ko učitelju, če bi to storil, huda pela. Pa tudi vse požbe čez tega naslednika Kristusovega pri prezvošenem škofu nič ne pomagajo. Mislimo da vladiki niti nočejo slišati in so čisto gluhi proti našim pro- tožbam. Zategadelj jim tudi nismo pripravili slove- nega sprejema, ko so prišli v Vojnik. Pa mi ne bo- demo mirovali, „Hribar mora proč, preje ne bo mira“ je geslo vseh vojničanov. In mi ga zamoremo pro- spraviti, če to odločno zahtevamo. To ne gre dalje, ta hujskač mora proč. Nova hujskarija našega „pr- ljubljenega“ kaplana namerjena je sedaj proti nemš- šoli. Iz prižnice prosi ljudstvo, da ja naj ne pošilja- otrok v nemško šolo; v tem podpira pa ga tudi pr- jatelsko župnik, celo prekositi ga hoče. Lepa dvojica mira! In taka hujskača naj bi farani spoštovali? Kdo se ne smeji? „Mir stanuje v vašem stanu“, vidva nista za mir, sovraštvo je vajino geslo. Sedaj hočeta celo — da bo v cerkvi lepše — električno razsvetljavo vpeljati. Denar za to se pa seveda ne sme vzeti iz cerkvenega premoženja, kmet ti boš na- fehtan, ti boš moral v žep segniti. To je že prevel- Zbirco uporablja kaplan za to, da pri vseh kmetih pred nemško šolo „svari.“ In če je taka, je verjetno kar pripoveduje otroci, da so jim črni hujskači rekli, v nemški šoli morajo otroci kričiti. Tudi se naj oglasi sodnija in naj takim hujskačem do- zaslužno plačilo da. Nečuvno je tudi, da je župnik na mirodvoru nasadil trte, kajti tam je baje dobro gnojena zemlja. Dalje pa že ne gre! I- taki ljudje pridigujejo pieteto in spoštovanje umrl- Navadni kmet, ki ni mašnika študiral, ve, da je to grozno in kmet si tega ne bi upal, župnik pa.

Dopisi.

Ljutomer. Z ozirom na dopis iz Ljutomer- številko kot prvi članek predala „dopisi“ z istimi črkami sprejmete sledeči popravek: Ni res, da pred kratkim zbolel brijacha Žižeka učenec Šte- Fridrih, res je, da je zbolel že pred 19. junijem; res, da se je meni tožil, da ga v prsih bóde trebuh boli, marveč je res, da je imel očno bolezen, katere sem ga zdravil in toraj ni bilo mogoče, da mu za trebušno bolezen zapisal črne očale. Ni res, da je šel takoj k Dr. Michelitschu, res je, da je bil pri meni v vizitah dne 19., 23., 27. junija in 4. julija 1905; od tega dneva nikdar več; šel je k Dr. Michelitschn radi trebušne bolezni 3. avgusta 1905. Res je nadalje, da je Dr. Michelitsch le 7. avgusta 1905 javil c. kr. okr. glavarstvu, da Ljutomeru zboljenje navedenega učenca za legarja tedaj skoro pet tednov po zadnji viziti pri meni spre-